

RPO apeluje do prezydenta o zawetowanie zmian w Kodeksie karnym

16 czerwca 2019 23:22

Rzecznik Praw Obywatelskich apeluje do prezydenta Andrzeja Dudy o niepodpisywanie nowelizacji Kodeksu karnego. Na ostatnim posiedzeniu Sejm przyjął niemal wszystkie poprawki Senatu i los kontrowersyjnych zmian jest w tej chwili w rękach Andrzeja Dudy.

Środowiska związane z ochroną zdrowia – przede wszystkim lekarzy, pielęgniarki i położne oraz innych pracowników medycznych – najbardziej interesują zmiany w art. 155 (nie był przedmiotem poprawek w Senacie). Nowelizacja tego artykułu przewiduje znacząco, wręcz drastycznie, wyższe kary za nieumyślne spowodowanie śmierci: od roku do dziesięciu lat więzienia, lub od dwóch do piętnastu lat, jeśli na skutek działania śmierć poniosą co najmniej dwie osoby.

Dlatego samorzady lekarski i pielęgniarki, a także Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych w ciągu ostatnich kilkunastu dni przyjęły stanowiska zdecydowanie sprzeciwiające się zmianom. Z tego artykułu są bowiem niekiedy stawiane zarzuty pracownikom medycznym (przede wszystkim lekarzom i pielęgniarkom oraz położnym), którzy – zdaniem prokuratury – nieumyślnie przyczynili się do śmierci pacjenta. Po zmianach, w niektórych okolicznościach (na przykład porodzie zakończonym śmiercią matki i dziecka), personelowi medycznemu może grozić nawet kara bezwzględnego więzienia.

Ministerstwo Zdrowia zapewnia, że nie było intencją rządu podwyższanie kar za błędy medyczne skutkujące zgonem pacjenta i zapowiada, że jeśli ustawa zostanie podpisana i opublikowana, jeszcze w trakcie trzymiesięcznego *vacatio legis* zostanie przygotowana... kolejna nowelizacja, która oddzieli pracowników medycznych od „pospolitych przestępców”, których – zdaniem resortów zdrowia oraz sprawiedliwości dotyczy zaostrzenie kar.

Jednak analizy prawników – między innymi karnistów z Uniwersytetu Jagiellońskiego – wskazują, że zaostrzenie kar w artykule 155 wcale nie dotyczy „przestępców” ani „bandytów”, ale zwykłych obywateli, którzy – nieumyślnie, często przez zaniedbanie – spowodowali śmierć człowieka.

Zdecydowana większość prawników, w tym autorytetów naukowych z zakresu prawa karnego, nie zostawia na uchwalonej w przedwyborczym pośpiechu nowelizacji suchej nitki. Argumenty przeciw wejściu w życie zmian w Kodeksie karnym zebrał w liście do prezydenta Andrzeja Dudy Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar, prosząc głowę państwa o zawetowanie ustawy. Zdaniem RPO, nowela ma szereg błędów, a część przepisów jest „jawnie sprzeczna” z Europejską Konwencją Praw Człowieka – chodzi między innymi o karę bezwzględnego dożywocia (bez możliwości złagodzenia kary po określonym w wyroku czasie). Rzecznik Praw Obywatelskich wprost pisze, że każdy, kto by został skazany na taką karę, ma wygrany proces przeciw państwu polskiemu w Strasburgu.

Z prezydentem o konsekwencjach nowelizacji Kodeksu karnego dla lekarzy i innych pracowników medycznych rozmawiali już wcześniej przedstawiciele Naczelnej Rady Lekarskiej – Prezes NRL, prof. Andrzej Matyja oraz wiceprezes Krzysztof Madej. Według relacji prof. Matyi, prezydent z dużym zaangażowaniem wysłuchał racji lekarzy i obiecał, że weźmie je pod uwagę przy podejmowaniu decyzji dotyczącej podpisu pod nowelizacją.

Prezydent może ustawę podpisać, może ją zawetować, może też skierować ją do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z ustawą zasadniczą.

URL artykułu: <https://www.medexpress.pl/ochrona-zdrowia/rpo-apeluje-do-prezydenta-o-zawetowanie-zmian-w-kodeksie-karnym-74030/>